

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

I

Nr.

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus:

1. „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 1);

2. „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 583 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 2);

3. „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimo Nr. 978 „Dėl socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 3);

4. „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 4);

5. „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 259 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 5) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektų tikslai:

1. Įgyvendinti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 26, 29, 34, 38 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 6¹, 19³, 20¹, 20² straipsniais ir 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas. Nuo 2022 m. liepos 1 d. atsiranda nauja socialinių paslaugų rūšis – prevencinės socialinės paslaugos, nuo 2023 m. sausio 1 d. – nauja socialinės priežiūros paslauga „Socialinė reabilitacija neįgaliesiems bendruomenėje“. Projektais siekiama įgyvendinti Įstatymo nuostatas, susijusias su prevencinių paslaugų, socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje paslaugų planavimu, finansavimu ir mokėjimu už šias paslaugas, su ministerijos kompetencija socialinių paslaugų valdyme.

2. Suderinti likusio be tėvų globos vaiko socialinės globos šeimynoje finansavimą su Išmokų vaikams įstatyme nustatytais vaiko globos (rūpybos) dydžiais atsižvelgiant į vaiko amžių ir negalią, patikslinti, kad šeimynų dalyvio pajamas skiria savivaldybės, iš kurių likę be tėvų globos vaikai apgyvendinti šeimynoje, nustatyti, kad savivaldybės nustatytų maksimalius socialinės priežiūros paslaugų finansavimo dydžius, nustatyti, kad mokėjimo už socialines paslaugas konkretūs dydžiai būtų nustatyti asmens (šeimės) ir savivaldybių sutartyse arba kitame savivaldybės dokumente (pranešime, pažymoje ar pan.), atlikti techninio ir redakcinio pobūdžio pakeitimus.

Nutarimų projektais teikiami siūlymai:

Projektu Nr.1 su Įstatymu suderinamos nuostatos, susijusios su ministerijos kompetencija socialinių paslaugų valdyme: funkcija analizuoti socialinių darbuotojų poreikius tobulinti profesinę kompetenciją, organizuoti socialinių darbuotojų praktinės veiklos vertinimą Įstatymu perduota Socialinių paslaugų priežiūros departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas), patikslinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinami ministerijos nuostatai.

Projektu Nr. 2 su Įstatymu suderinamos nuostatos, susijusios su mokėjimo dydžio nustatymu už prevencines paslaugas ir už socialinę reabilitaciją neįgaliesiems bendruomenėje. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą, atsisakoma nuostatų dėl finansavimo šaltinių, dubliuojančių numatytas Socialinių paslaugų įstatyme.

Asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos, susijusios su asmens (šeimos) mokėjimu už socialines paslaugas, nustatomos rašytine socialines paslaugas gaunančio asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo (rūpintojo) ir savivaldybės sutartimi, kurioje mokėjimo už socialines paslaugas dydis, remiantis galiojančiu teisiniu reguliavimu, nustatytas pinigine išraiška. Pasikeitus asmens (šeimos) gaunamų pajamų dydžiui, turimam turtui ar pasikeitus teikiamų paslaugų kainai, savivaldybės privalo keisti sutarčių, kuriose nustatyti konkretūs asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška, nuostatas. Tai iš savivaldybių pareikalauja didelių žmogiškųjų ir finansinių sąnaudų. Atsižvelgiant į tai, Projektu Nr. 2 siūloma, kad konkretūs mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška galėtų būti nustatyti sutartyje arba kitame savivaldybės dokumente (pranešime, pažymoje ar pan.), su kuriuo būtų supažindinamas asmuo (šeima).

Suderinant su Įstatymo nuostatomis, Projektu Nr. 2 taip pat patikslinama nutarimo preambulė.

Projektu Nr. 3 su Įstatymu suderinamos nuostatos, susijusios su prevencinių paslaugų ir socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje finansavimo šaltiniais. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą, atsisakoma nuostatų dėl finansavimo šaltinių, dubliuojančių numatytas Socialinių paslaugų įstatyme.

Projektu Nr. 3 patikslinama likusio be tėvų globos vaiko socialinės globos šeimynoje išlaidų apskaičiavimo formulė, suderinant su Išmokų vaikams įstatyme nustatytais vaiko globos (rūpybos) išmokų dydžiais, nustatytais pagal vaikų amžių ir negalią. Atsižvelgiant į praktikoje pasitaikančius klausimus, patikslinama, kad šeimynos dalyvio išlaikymo pajamas skiria savivaldybės, iš kurių likę be tėvų globos vaikai apgyvendinti šeimynoje proporcingai šeimynoje iš kiekvienos savivaldybės apgyvendintų vaikų skaičiui.

Atsižvelgiant į tai, kad pradėjus teikti akredituotą socialinę priežiūrą, ją teikiančios socialinių paslaugų įstaigos nustato socialinės priežiūros kainą neatsižvelgiant į socialinių paslaugų teikimo savivaldybės teritorijoje ypatumus ir šių išlaidų efektyvų panaudojimą, Projektu Nr. 3 siūloma savivaldybėms nustatyti maksimalius ne tik socialinės globos, bet ir socialinės priežiūros paslaugų išlaidų finansavimo savo teritorijos gyventojams dydžius.

Siekiant Socialinių paslaugų priežiūros departamentui gauti iš savivaldybių tikslesnę informaciją apie socialinių paslaugų kainas, Projektu Nr. 3 siūloma nustatyti, kad savivaldybės pateikia informaciją apie socialinių paslaugų, pirktų ar finansuotų per pastaruosius 12 mėnesių, kainas, nurodant vėliausią socialinės paslaugos kainą, kuria ji buvo pirktą ar finansuota.

Projektu Nr. 3 taip pat atliekami kiti techninio pobūdžio pakeitimai.

Projektu Nr. 4 atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas, nustatoma, kad prevencines socialines paslaugas, kaip ir kitas socialines paslaugas (bendrasias, specialiąsias) savivaldybės turi planuoti, vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodika. Siekiant gauti išsamią informaciją apie gyventojų socialinių paslaugų poreikius, rengiant socialinių paslaugų planus, siūloma, kad būtų atsižvelgiama į informaciją, gaunamą iš bendruomeninių šeimų namų.

Atsižvelgiant į tai, kad turi būti planuojamos ne tik tos socialinės paslaugos, kurias savivaldybė teikia ar kurių reikia savivaldybės gyventojams, bet ir tos, kurias savivaldybė organizuoja, tikslinamas socialinių paslaugų planavimo objektas. Siekiant aiškumo savivaldybėms

rengiant socialinių paslaugų planus, patikslinama, kad turi būti planuojamos visos socialinių paslaugų įstaigose teikiamos socialinės paslaugos.

Netekus galios Socialinių paslaugų įstatymo 36 straipsniui, Projektu Nr. 4 patikslinama nutarimo preambulė.

Projektu Nr. 5 su Įstatymu suderinamos nuostatos, susijusios su socialinės globos poreikio nustatymo reglamentavimu. Projekte Nr. 5 kaip neaktualios naikinamos nuostatos dėl įgaliojimo patvirtinti socialinės globos poreikio socialinės rizikos suaugusiam asmeniui nustatymo metodiką ir socialinės globos poreikio likusiam be tėvų globos vaikui, socialinės rizikos vaikui nustatymo metodikas. Socialines paslaugas reglamentuojančiuose teisės aktuose socialinę riziką patiriantiems asmenims nėra numatytas socialinės globos teikimas, išskyrus trumpalaikė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigose asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų, kuriems savivaldybės sprendimas priimamas pagal nustatytą socialinių paslaugų poreikį, gavus sveikatos priežiūros specialisto (įstaigos) pažymą, kad asmeniui yra diagnozuota priklausomybė nuo psichoaktyviųjų medžiagų. Socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui, socialinės rizikos vaikui inicijuojama Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka, pagal Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą informaciją. Taip pat patikslinama nutarimo preambulė.

Priėmus nutarimų projektus, bus įgyvendintos Įstatymo nuostatos, patobulintas socialinių paslaugų planavimo, finansavimo, mokėjimo už socialines paslaugas teisinis reguliavimas, atlikti reikalingi techniniai pakeitimai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio

reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis atskleistas pateikiant apibendrintą informaciją šiame teikime.

Nutarimų projektai neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72. Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimų projektuose nėra naujai apibrėžiamų sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos būtina įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Atsižvelgiant į Finansų ministerijos teiktą pastabą, teikiame informaciją apie papildomų lėšų poreikį 2022 m. ir 2023–2025 m. laikotarpiu, išdėstant pagal papildomų išlaidų naujoms paslaugoms ir kt. rūšis ir nurodant jų finansavimo šaltinius.

Lėšų poreikis prevencinėms paslaugoms buvo skaičiuotas ir teiktas rengiant Įstatymo pakeitimus.

Prevencinių socialinių paslaugų teikimui savivaldybių biudžetams 2022 m. reikia 2697 tūkst. Eur, 2023–2025 m. – 19 638 tūkst. Eur (2023 m. – 5 933 tūkst. Eur; 2024 m. – 6 526 tūkst. Eur; 2025 m. – 7 179 tūkst. Eur).

Kompleksinių paslaugų šeimai teikimo finansavimui iš ES lėšų 2022 m. papildomo lėšų poreikio nėra, jų finansavimas bus tęsiamas įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonę „Kompleksinės paslaugos šeimai“. 2023–2025 m. iš ES lėšų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą šių paslaugų

teikimo finansavimui bus reikalinga 25 983 tūkst. Eur (po 8 661 tūkst. Eur kasmet). Kompleksinių paslaugų šeimai teikimo organizavimui (per bendruomeninius šeimos namus) numatyta iš valstybės biudžeto 2022 m. 750 tūkst. Eur, 2023 – 2025 m. 4 500 tūkst. Eur (po 1 500 tūkst. Eur kasmet). Šios lėšos yra įtrauktos į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą Finansų ministerijai informaciją apie lėšų poreikį 2023–2025 m. vykdomoms pažangos ir tęstinoms priemonėms finansuoti.

Papildomas lėšų poreikis dėl įstatymo pakeitimų, susijusių su socialine reabilitacija neįgaliesiems bendruomenėje, skaičiuotas nebuvo. 2022 m. socialinei reabilitacijai neįgaliesiems bendruomenėje skirta 5126 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto, 1025,2 tūkst. Eur iš savivaldybių biudžetų.

Papildomas lėšų poreikis 2023–2025 m. nėra susijęs tiesiogiai su Įstatymo nuostatomis, bet su prekių ir paslaugų kaštų didėjimu dėl bazinių dydžių augimo, infliacijos augimo, darbo užmokesčio kilimo. Bendras lėšų poreikis šioms paslaugoms finansuoti 2023–2025 m. - 27 000 tūkst. Eur (22 500 tūkst. Eur Iš valstybės biudžeto lėšų, 4 500 tūkst. Eur Iš savivaldybių biudžetų), iš jų papildomas lėšų poreikis 8 564,4 tūkst. Eur (7 122 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto ir 1424,4 tūkst. Eur iš savivaldybių biudžetų). Šie poreikiai įtraukti į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą Finansų ministerijai informaciją apie lėšų poreikį 2023–2025 m. vykdomoms pažangos ir tęstinoms priemonėms finansuoti.

Priėmus Nutarimų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus nutarimus, kitų teisės aktų keisti, priimti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Su visuomene buvo konsultuojamasi skelbiant Nutarimo projektus Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS). Projektai derinti su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabų nepateikė. Į Finansų ministerijos pateiktas pastabas ir į dalį Teisingumo ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktų pastabų atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias buvo neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma. Pastabos su suinteresuotomis institucijomis aptartos darbo tvarka.

Nutarimų projektus parengė ministerijos Socialinių paslaugų grupės (vadovė Violeta Toleikienė, tel. 8613 12459, el. p. Violeta.Toleikiene@socmin.lt) vyresnioji patarėja Almira Gecevičiūtė, tel. 8671 22664, el. p. Almira.Geceviciute@socmin.lt ir vyresnioji patarėja Eglė Kanopaitė-Gruodienė, tel. 8695 21358, el.p. Egle.Kanopaite@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

- 1) Nutarimų projektai ir jų lyginamieji variantai – 18 lapų.
- 2) Derinimo pažyma – 5 lapai.
- 3) Suinteresuotų institucijų pastabos – 7 lapai.

Ministrė

Monika Navickienė

Almira Gecevičiūtė, tel. 8671 22664, el. p. almira.geceviciute@socmin.lt